

Erämaassa ilman sähkö tai juoksevaa vettä - erään yrittäjäperheen tarina

Kiilopään ja Kaunispään välimaastosta, arktisesta erämaasta, löytyy Luulammen erämaakahvila, joka on saanut tiloihinsa uuden yrittäjän. Haastavista ajoista huolimatta tältä kahvilanemännältä ei sisua ja hyvää mieltä puutu.

Kirsi Leppälän lapset ovat toimineet Luulammen erämaakahvilan yrittäjinä reilun vuoden verran. Poika Petri asuu pääkaupunkiseudulla, tytär Katri taas Berliinissä, joten kahvilan pyörittämisestä vastaa heidän äitinsä Kirsi. Kirsi on alun perin kotoisin Etelä-Pohjanmaalta Teuvasta, ja sen kuulee hänen leveästä pohjalaismurteestaan. Lappiin hän muutti Espoosta.

- Näissä Luulammen erämaakahvilan tiloissa on ollut vuosien saatossa monta eri yrittäjää, mutta tilan omistavalla Metsähallituksella on ollut haasteita löytää pysyvyyttä tänne, kertoo Kirsi.

Aiemmin kahvila on toiminut Metsähallituksen päivätupana, mutta nykyään tilat ovat yrittäjän käytössä. Pihapiiriin valmistui viime ruska-aikana kota, joka palvelee jatkossa retkeilijöitä avoimin ovin päivätuvan tyyliä eli kahvilarakennus jää kokonaan yrityksen käyttöön. Toisaalta tämän vuoden touko-kesäkuussa tila on parin kuukauden ajan jälleen kaikille avoin päivätupa, jota ei lukita.

- Tämä voi aiheuttaa hämmennystä asiakkaisissa ja retkeilijöissä, myöntää Kirsi.

Yhteistyö Metsähallituksen kanssa on kuitenkin sujunut mutkitta, Kirsi kiittelee. Metsähallitus tuo yrittäjille lämmitykseen tarvittavat puut paikan päälle pilkottuina ja muutenkin tukea on piisannut. Erityiskiitosta Kirsiltä saa Metsähallituksen suunnittelija **Aini Magga**.

- Meillä on kolmen vuoden optio vuokrasopimuksessa Metsähallituksen kanssa. Olemme myös valmiita satsaamaan kahvilan kehittämiseen, esimerkiksi nettiyhteyden saamiseksi tänne.

Niin, täällä erämaassa ei tosiaan toimi korttimaksut, vaikka millaisia satelliitteja ja muita yhteyksiä on viritelty. Monille asiakkaille katvealue tulee yllätyksenä, vaikka kahvila siitä ahkerasti omissa viestintäkanavissaan muistuttelee. Luulammella käteinen on yhä kovassa huudossa.

- Korona-aikana se on aiheuttanut hämmennystä, kun useat paikat suosivat korttimaksua. Kyllä mekin suosisimme, jos kortti toimisi, nauraa Kirsi.

Monet muutkaan modernit mukavuudet eivät ole Luulammella itsestäänselvyyksiä. Sähköä ei ole, eikä juoksevaa vettä. Vanha hirsirakennus lämpenee polttopuilla ja jääkaappi toimii kaasulla. Pelkkä rakennuksen ylläpito vaatii työntekijöiltä paljon. Kirsillä on apunaan paikan päällä **Sami Kylmämaa**, joka valmistaa tänäänkin vierailijoille makoisia lättyjä ja eväsleipiä.

Alkuun Leaderin tuella

Luulammen erämaakahvila sai starttirahan Inarin kunnalta sekä alkuinvestointeihinsa tukea Leader Pohjoisin Lappi ry:ltä. Tuella hankittiin tarpeellisia koneita ja irtaimistoa kahvilan pyörittämiseen.

- Hankimme aggregaatin, tietokoneen, posliiniastiaston, mönkijän sekä moottorikelkan, luettelee Kirsi. Lisäksi Luulammen erämaakahvila on saanut koronatukea ELY-keskukselta.

Kaikki Leader-tuella tehdyt hankinnat olivat olennaisia yrityksen toiminnan kannalta. Luulammelle on matkaa Metsähallituksen ”varikolta” Kiilopäältä n. 6 kilometriä, ja matka taitetaan yli tunturiaukeiden - säällä kuin säällä. Esimerkiksi viestintäkoordinaattorin vierailun aikaan aurinko kyllä paistoi kauniisti kevättaivaalla, mutta tuuli tunturissa oli todella navakka. Matkalla ehtii helposti paleltua huonoilla

varusteilla. Lisäksi kaikki ruokatarvikkeet vedetään paikan päälle ahkiossa, joten hyvälle ja luotettavalle kelkalle sekä kesällä mönkijälle oli todella tarvetta.

Kirsi kiittelee Leadereita avusta: aina pystyi soittamaan ja kysymään neuvoja, vaikka alkuun tuntui siltä, ettei hän ymmärtänyt mitään tukien hakemisesta.

- **Annika Kostamon** kanssa käytiin Teamsilla läpi hakemuksia ja toiminnanjohtaja **Henna Kontsas** kävi ihan paikan päällä, samoin Lapin ELY-keskukselta ryhmä.

Ei mikään kultakaivos, vaan elämäntapa

Luulammen erämaakahvila on avoinna joka päivä 10–16. Kahvilan pyörittäminen vaatii valtavasti aikaa ja panostusta Kirsiltä ja hänen kumppaniltaan Samilta. Vaikka vaikeuksia on ollut, on toiminta silti palkitsevaa.

- Ei tämä kahvila ole mikään kultakaivos, vaan pikemminkin elämäntapa.

Kirsi onkin laskeskellut, että päivän tuoton pitäisi olla vähintään 200 €, jotta kahvilaa kannattaa pitää auki. Jos tuotto jää monena päivänä alle tuon rajan, ei ovia ole järkevää pitää auki. Tahtotilaa aukipitämiseen kuitenkin löytyy.

Kirsi muutti itse Lappiin virallisesti helmikuussa 2020. Päätös muuttamisesta oli helppo lasten aikuistuttua. Lisäksi yrittäminen on kiinnostanut Kirsiä aina, vaikka hänellä on pitkä kokemus myös hoivatyöstä. Tätä työtä hän aikoo jatkaa myös Inarissa silloin, kun kahvila on kiinni.

Kirsi kokeekin olevansa etuoikeutettu, kun saa tehdä päivittäin töitä tällaisten maisemien ympäröimänä. Ennen Luulammella aloittamista Kirsi ei ollut aiemmin ajanut moottorikelkalla tai liikkunut tunturissa. Nyt hän on senkin oppinut ja tullut huomaamaan, että luonnossa kaikki ihmiset ovat melko pieniä.

- Täällä on niin rauhallistakin, kun puhelin ja netti eivät toimi!

Asiakkailta saatu hyvä palaute auttaa jaksamaan välillä raskastakin työtä ja ajoittaisia negatiivisia palautteita. Tänä keväänä Kirsillä kertyi jopa 32 päivää putkeen töitä ilman vapaapäivää.

- Olemme keskeisten reittien varrella ja asiakkaat käyvät usein kiittelemässä, että ihanaa kun olette täällä.

Ensimmäinen toimintavuosi on ollut väsyttävä koronan takia. Tällä hetkellä muiden ravintoloiden ja kahviloiden tapaan Luulammen erämaakahvila myy pelkkää take awayta, eikä sisällä saa nauttia omia eväitä. Päivittäin on tarjolla keittolounasta, leipää, pientä suolaista ja makeaa sekä kuumia ja kylmiä juotavia. Ruoat tehdään itse paikan päällä. Tuotteissa suositaan kotimaista raaka-ainetta.

- Jouduimme valitettavasti lomauttamaan kaksi työntekijää uusimman sulun alkaessa. Se oli todella raskas päätös, harmittelee Kirsi.

Luulammella olikin alkuvuodesta auttamassa saudiarabialainen opiskelija, joka ei tosin täysin sopeutunut Lapin olosuhteisiin ja moottorikelkalla liikkumiseen.

Toiveissa niin Kirsillä kuin hänen lapsillaan on yrityksen toiminnan jatkaminen. Hoitotyö on antanut Kirsille perspektiiviä ja kärsivällisyyttä asiakaspalvelutyöhönkin.

- Annan itsestäni aina 110 % ja pyrin miettimään kiitollisuuden aiheita elämässäni.

Kirsi ja lapset halusivat nähdä ainakin yhden ”normaalin” vuoden ilman koronaa. Motivaatiota ainakin riittää.

- Ihminen oppii ja pystyy ihan mihin vaan, kun on tarpeeksi motivaatiota!

Tutustu Luulammen erämaakahvilaan:

<https://www.luulammeneramaakahvila.fi/>

teksti & kuvat: Johanna Asiala